

...Այն մարդն որ չատ կը զուրցէ նա յետին խօսքն կու լսէ :

Այս կարգի նիւթեր են որ պատրաստ գանձարանը կազմած Թն սովորական աշուղներու երբ Արեւմուտքի troubadourներու պէս շրջիկ վիպերգուներ (ինչպէս իրենց անունն ալ կը ցուցնէ, աշուղ — ասող, ու — ինչպէս լուկ — լուկ, ուշ — ոշ, թեւաւոր — թեւաւոր, Բիւզանդ եւնի «Երգք Վիպասանաց» ուր «ասել» կը նշանակէ պատմողաբար, երգել, recitatif . Գուշակ ինքն ալ նոյն իմաստով կ'ըսէ «Պիւլպիւլն ասաց մինչ որ լուսացաւ») կը ստիպուէին յանպատրաստից երգելով գոհացում տալ զիրենք շրջապատող ամբոխին որ կը թախանձէր :

«Ասա՛ այս ամսուս վրայ, այս խալխիս, գին :  
որ հիմա կայ .  
Խօսքն մանկով ասա՛, մի՛ ասեր մութ ու  
խուճու պայ .»

Ապահովապէս սոյնօրինակ «ցանկ նիւթոց»ի մը մէջ չէ որ կրնանք փնտռել — ու գտնել — ինքնատիպ բանաստեղծը . եւ արդէն այս երգերուն գրողը — եթէ իրօք սիրոյ երգերուն հեղինակն է — անոնց մէջ ինքնաւորութեան յաւակնութիւն չի ցուցներ բնաւ, եւ տեղ մը իր աղբիւրը կը մատնանչէ յայտարարելով «Խելօքնուն ասած մասալ է» աշխիւքն իմաստուններէն բոլորէ առած է :

Գուշակի իսկութիւնը, ներքնութիւնը՝ ինչպէս կ'ըսեն Գերմանացիք՝ թափանցելու համար հարկ է ուրեմն գառնալ Սիրոյ երգերուն :

Գ . ՓԱՌՆԱԿ

(Շարունակելի)

## ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԵՐԳ

Ո՛վ ձայներ որ կը բարձրանաք  
Երբ իրիկունը կ'աւարտի  
Եւ անհանգիստ սիրտս հանգչելու կը հրաւիրէք,  
Գացէք ականջն ի վար անոնց  
Որ տարակոյս ունին ու վախ,  
Ներշնչեցէք եւ ըսէք, «Աի՛րտ առէք խրախոյս» :

Ո՛վ նրւագներ մեղմ ու հանդարտ,  
Որ հոտաւէտ ծառերուն մէջ  
Ինծի սաղմոս մը կը թրւիք հրեշտակներու :

Անգամ մըն ալ խառնուեցէք  
Յաւերժական մըրընչիւնին  
Շոճիներու մութ ու ճերմակ անտառներուն :

Ո՛վ լեզուներ մեռելներու,  
Մահուան սողին մէջէն խօսող,  
Պենտեկոստեան լեզուներուն պէս հրեղէն,  
Յուրախ, մէգին մէջ . դադաղի  
Կանթեղներու պէս շողացէք,  
Այն դաշտին վրայ ուր Մահն իր վրանն է հաս-  
տատեր :

ԼՈՆԿՅԵԼԼՕ

Թարգմ. անգլ .

Ա. Զ.

## Պ. ՄԵՅԵԼԵ ԵՒ ՀԵՅԵՐԷՆԻ ԲԵՄԸ

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Դեկ. 22ին Արեւելեան կենդ . լեզուաց վարժարանին մէջ, ի ներկայութեան զպրոցին տնօրէն պ. Պարպիէ տը Մենարի եւ բազմաթիւ ֆրանսացի եւ հայ ունկնդիրներու, պ. Մեյլեւար, ամանեց իր բացման դասը . Ըստ սովորութեան իր շնորհակալութիւններն յայտնելէ յետոյ, հմուտ հայազէտը հայերենի բեմին պատմութիւնն ու բուսական, յիշեցուց թէ զպրոցին տնօրէն հին բեմերէն մին էր ան . քանի որ Պրոգետ Հայր — հայերէնի առաջին ուսուցիչը . — 1819ին արդէն պաշտօնապէս դասախօս կարգուած էր, յետոյ, իր նախորդին, Ա. Քարիէրի, ներքոյն ըրաւ՝ իւրիւ ուսուցիչ եւ բնութեան, եւ յայտնեց թէ պիտի քանար անոր քննադատական խիստ մեթոտին հետեւի :

Պ. Մեյլեւար յայտարարեց թէ հայերէնի ուսուցումը նոր նկարագիր մը պիտի ստանայ . հին հայերէնի ուսումնասիրութեան վրայ պիտի աւելնայ նոր հայերէնի ուսումնասիրութիւնը : Այս նորութիւնը գոհացում մըն է գործնական պէտքերէ, ծնած պահանջներու :